

[Statsministeren.]

have modtaget i Fortiden fra den Side. Jeg har ofte fremsat ganske lignende Udtalelser som nu, men jeg har aldrig hørt en Venstrelandmand vise tilsvarende Forstaaelse over for den Arbejderbefolkning, der ogsaa har været ramt af Krisen, eller i andre Tider over for andre Erhverv, der var kriseramte, lige saa vel som Landbruget nu har været det.

Det ærede Medlem Hr. Krag udtalte en Frygt for, at vi ikke tænkte paa Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Ogsaa her tror jeg, at det ærede Medlem nærer en ubegrundet Frygt. Der har paa forskellig Maade været udført Arbejde sigtende paa det paagældende Forhold, og der har da ogsaa været fremsat Forslag her paa Rigsdagen, som vilde have formindsket Arbejdsløsheden, hvis de var blevet gennemført; men det ærede Medlem Hr. Krag kan jo nok huske, hvem det er, der har hindret Vedtagelsen af disse Forslag.

Det ærede Medlem fremsatte saa slutelig en Række Betragtninger om Kronensænkning, som uægteligt maatte overraske. Der var for godt et Aar siden Enighed om, at ny Uro om Kronespørgsmaalet i videst mulig og i længst mulig Udstrækning maatte afværges. Vi var ved den Lejlighed gaaet til det Punkt, som Valutaforholdene ude i Verden gjorde forsvarligt. Der er ikke indtraadt en saadan Ændring, at Forholdene berettiger til nye Skridt, og derfor er Handelsministerens Udtalelser for nogle Dage siden ogsaa i Overensstemmelse med den Opfattelse, som naturligt maa være raadende.

Men jeg kan maaske tilføje endnu et Par Ord. Jeg synes, at hele den Tale var noget ejendommeligt. Nu kræver man altsaa Sanering til Bunds, vidtgaende Lettelse i Rente, Afgift, Skat; selvgjort Gæld skal saneres af Samfundet, og Skatterne skal saneres helt eller delvis væk. Men denne vidtgaende og dybtgaende Sanering maa vel ogsaa føre til en Bedømmelse af, i hvilken Udstrækning det kan anses for forsvarligt, at nuværende Besiddere fortsætter Driften, om det skal være, som jeg altsaa har læst i et Aktstykke, der er kendt i Øjeblikket, saaledes, at man endelig ikke maa spørre Ejendomsbesidderne Adgangen til at stifte ny Gæld. Der vil dog vist være Grund til, altsaa naar vi skal sanere, alvorligt at overveje, om der saa virkelig ogsaa i al Fremtid skal være Frihed, fuld Frihed, til at gøre den samme Affære en Gang til.

Man siger, at Saneringen skal gaa til Bunds, den skal bringe Orden til Veje i Landbrugets Forhold og Rentabilitet og forskelligt andet godt; men selv om vi altsaa

gør det, saa er det efter det ærede Medlem Hr. Krags Mening ingenlunde tilstrækkeligt. Om end det var højst uklare Sætninger, saa forstod jeg dér, at langt videregaaende Skridt efter det ærede Medlems Mening var nødvendige. Der skulde tages fat ogsaa paa en Udligning af visse Vanskeligheder, og det skulde foregaa gennem Nedsættelse af Pengeværdien. Det skal ske over for den Arbejderklasse, der lige for nylig har frafaldet Lønkrav under Hensyn til de herskende Prisforhold, som jo øjeblikkelig vil blive forrykket, hvis det ærede Medlem Hr. Krags Teorier, saa vidt jeg kunde følge dem i Dag, skulde virkeliggøres! Samtidig med at vi altsaa paa anden Maade skal bringe Ofre for at gennemføre Saneringen til Bunds, saa skal Arbejderklassen desuden have en klækkelig, alvorlig Afstraffelse, fordi de var saa beskedne at frafalde Krav om Lønforhøjelse!

Det ærede Medlems Slutningsord, Talen om, at man skal holde Banen fri, var egentlig en meget rigtig og fornuftig Betragtning, som det nok kan være nødvendigt at have for Øje i disse Tider; men navnlig forstaar jeg, at det er bekvemt for et Parti, der har saadanne Brydninger som dem, Venstre nu lider under. Det har jo vist sig, at det var nødvendigt for det ærede Medlem at have Banen fri, thi ellers kunde vi ikke have faaet en Dagsorden som den, vi har faaet i Dag. Den er jo i hvert Fald af en saadan Karakter, at man maa forbyrdes over, at den er stillet af det samme Parti, som for nogle faa Maaneder siden gik ad Baner, der var noget mere indsnævrede end dem, det ærede Medlem nu ønsker sig.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller søgte aabenbart efter Argumenter og mente ogsaa at have fundet noget i Talen fra De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling. Jeg har ved den Lejlighed omtalt, og det hænger altsaa sammen med det Citat, det ærede Medlem her fremdrog, nye Staters Opstaaen for nogle Aar siden og den uhyggeligt lave Løn, som eksisterede dér, og som tjente som Middel i Konkurrencen, og derfor har jeg sagt, at det havde været begrundet, om man over for dette havde truffet Foranstaltninger, skabt en Beskyttelse for den hjemlige Produktion mod den usunde Konkurrence, som udøvedes i Kraft af en Løn, der laa paa en Sjettedel af den danske Arbejdsløn. Men, tilføjede jeg saa, Socialdemokratiet fulgte længe den Frihandelslinie, som var fastlagt, men i Aaret 1927, ved vor Kongres, gennemførte Kongressen det, der var nødvendigt for Arbejderne, altsaa Adgangen til at søge Beskyttelse tilvejebragt, og i politisk Hen-